

TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNU

Kanun Numarası : 5901
Kabul Tarihi : 29/5/2009
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 12/6/2009 Sayı : 27256
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 48

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Vatandaşlık Hizmetlerinin Yürütülmesi

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına dair iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Kanun, Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına ilişkin esasların düzenlenmesine ve vatandaşlık hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usulleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
  - Çok vatandaşlık: Türk vatandaşının aynı anda birden çok vatandaşlığa sahip olmasını,
  - Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,
  - Türk vatandaşı: Türkiye Cumhuriyeti Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan kişiyi,
  - Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,
- ifade eder.

Vatandaşlık hizmetlerinin yürütülmesi

MADDE 4 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına ve kaybına ilişkin hizmetler yurt içinde Bakanlık, yurt dışında ise dış temsilcilikler tarafından yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

Türk Vatandaşlığının Kazanılması

Türk vatandaşlığının kazanılması halleri

MADDE 5 – (1) Türk vatandaşlığı, doğumla veya sonradan kazanılır.

Doğumla kazanılan vatandaşlık

MADDE 6 – (1) Doğumla kazanılan Türk vatandaşlığı, soy bağı veya doğum yeri esasına göre kendiliğinden kazanılır. Doğumla kazanılan vatandaşlık doğum anından itibaren hüküm ifade eder.

Soy bağı

MADDE 7 – (1) Türkiye içinde veya dışında Türk vatandaşı ana veya babadan evlilik birliği içinde doğan çocuk Türk vatandaşıdır.

(2) Türk vatandaşı ana ve yabancı babadan evlilik birliği dışında doğan çocuk Türk vatandaşıdır.

(3) Türk vatandaşı baba ve yabancı anadan evlilik birliği dışında doğan çocuk ise soy bağı kurulmasını sağlayan usul ve esasların yerine getirilmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanır.

Doğum yeri

MADDE 8 – (1) Türkiye'de doğan ve yabancı ana ve babasından dolayı doğumla herhangi bir ülkenin vatandaşlığını kazanamayan çocuk, doğumdan itibaren Türk vatandaşıdır.

(2) Türkiye'de bulunmuş çocuk aksi sabit olmadıkça Türkiye'de doğmuş sayılır.

Sonradan kazanılan vatandaşlık

MADDE 9 – (1) Sonradan kazanılan Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile gerçekleşir.

Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması

MADDE 10 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen bir yabancı, bu Kanunda belirtilen şartları taşıması halinde yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir. Ancak, aranan şartları taşımak vatandaşlığın kazanılmasında kişiye mutlak bir hak sağlamaz.

(2) (**Ek: 19/10/2017-7039/28 md.**) Bu Kanun uyarınca sonradan Türk vatandaşlığının kazanılmasında uygulanacak temel ilke ve esaslar ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınmak suretiyle Bakanlıkça belirlenir.

Başvuru için aranan şartlar

MADDE 11 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılarda;

a) Kendi millî kanununa, vatansız ise Türk kanunlarına göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak,

b) Başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye'de kesintisiz beş yıl ikamet etmek,

c) Türkiye'de yerleşmeye karar verdiğini davranışları ile teyit etmek,

ç) Genel sağlık bakımından tehlike teşkil eden bir hastalığı bulunmamak,

d) İyi ahlak sahibi olmak,

e) Yeteri kadar Türkçe konuşabilmek,

f) Türkiye'de kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kimselerin geçimini sağlayacak gelire veya mesleğe sahip olmak,

g) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak, şartları aranır.

(2) (**Mülga: 19/10/2017-7039/34 md.**)

Türk vatandaşlığının kazanılmasında istisnai haller¹

MADDE 12 – (1) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla Cumhurbaşkanı kararı ile aşağıda belirtilen yabancılar Türk vatandaşlığını kazanabilirler.²

a) Türkiye'ye sanayi tesisleri getiren veya bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal, sportif, kültürel, sanatsal alanlarda olağanüstü hizmeti geçen ya da geçeceği düşünülen ve ilgili bakanlıklarca haklarında gerekçeli teklifte bulunulan kişiler.

b) (Ek: 28/7/2016-6735/27 md.) 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca ikamet izni alanlar ile Turkuaz Kart sahibi yabancılar ve bunların yabancı eşi, kendisinin ve eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğu.⁽¹⁾

c) Vatandaşlığa alınması zaruri görülen kişiler.

d) Göçmen olarak kabul edilen kişiler.

(2) (Ek: 19/10/2017-7039/29 md.) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.

Türk vatandaşlığının ikamet şartı aranmaksızın yeniden kazanılması

MADDE 13 – (1) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla aşağıda belirtilen kişiler Türkiye'de ikamet etme süresine bakılmaksızın, Türk vatandaşlığını Bakanlık kararıyla yeniden kazanabilirler.

a) Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler.

b) Ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybedenlerden 21 inci maddede öngörülen süre içerisinde seçme hakkını kullanmayanlar.

Türk vatandaşlığının ikamet şartına bağlı olarak yeniden kazanılması

MADDE 14 – (1) 29 uncu madde uyarınca Türk vatandaşlığı kaybettirilenler Cumhurbaşkanı kararıyla, 34 üncü madde uyarınca Türk vatandaşlığını kaybedenler Bakanlık kararıyla, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir halinin bulunmaması ve Türkiye'de üç yıl ikamet etmek şartıyla Türk vatandaşlığını yeniden kazanabilirler.³

İkamet ve sürelerin hesaplanması⁴

MADDE 15 – (1) Bir yabancı için ikamet, Türk kanunlarına uygun olarak Türkiye'de oturmaktır. Türk vatandaşlığını kazanma talebinde bulunan bir yabancı başvuru için aranan ikamet süresi içinde toplam oniki ayı geçmemek üzere Türkiye dışında bulunabilir. Türkiye dışında geçirilen süreler bu Kanunda öngörülen ikamet süreleri içinde değerlendirilir.⁽⁴⁾

¹ 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere "b" bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 188 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Bakanlığın teklifi, Bakanlar Kurulunun" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 188 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁴ 19/10/2017 tarihli ve 7039 sayılı Kanununun 30 uncu maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "altı" ibaresi "oniki" şeklinde değiştirilmiştir.

Türk vatandaşlığının evlenme yoluyla kazanılması

MADDE 16 – (1) Bir Türk vatandaşı ile evlenme doğrudan Türk vatandaşlığını kazandırmaz. Ancak bir Türk vatandaşı ile en az üç yıldan beri evli olan ve evliliği devam eden yabancılar Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunabilir. Başvuru sahiplerinde;

- a) Aile birliği içinde yaşama,
- b) Evlilik birliği ile bağdaşmayacak bir faaliyette bulunmama,
- c) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmama, şartları aranır.

(2) Başvurudan sonra Türk vatandaşı eşin ölümü nedeniyle evliliğin sona ermesi halinde birinci fıkranın (a) bendindeki şart aranmaz.

(3) Evlenme ile Türk vatandaşlığını kazanan yabancılar evlenmenin butlanına karar verilmesi halinde evlenmede iyiniyetli iseler Türk vatandaşlığını muhafaza ederler.

Türk vatandaşlığının evlat edinilme ile kazanılması

MADDE 17 – (1) Bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan kişi, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla, karar tarihinden itibaren Türk vatandaşlığını kazanabilir.

Vatandaşlık başvuru inceleme komisyonu

MADDE 18 – (1) 11 inci ve 16 ncı maddeler uyarınca Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancıların başvuru için gerekli şartları taşıyıp taşımadıklarının tespiti, illerde oluşturulan vatandaşlık başvuru inceleme komisyonu tarafından yapılır. Komisyonun oluşumu ve çalışma esasları yönetmelikle belirlenir.

Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılmasında usul ve esaslar

MADDE 19 – (1) Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılardan başvuru için gerekli şartları taşıyanların adına vatandaşlık dosyası düzenlenir ve karar verilmek üzere Bakanlığa gönderilir. Bakanlıkça yapılacak inceleme ve araştırma sonucunda durumu uygun bulunanlar Bakanlık kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilirler, uygun görülmeyenlerin talepleri ise Bakanlıkça reddedilir.

(2) 12 nci madde uyarınca Türk vatandaşlığını kazanma işlemleri Bakanlıkça yürütülür.

Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılmasının geçerliliği ve sonuçları

MADDE 20 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına ilişkin kararlar, karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(2) Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kazanılması eşin vatandaşlığına tesir etmez. Ana veya babanın (...) ⁵ velayeti kendisinde bulunan çocukları, diğer eşin muvafakat etmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanır. Muvafakat verilmemesi halinde ana veya babanın mutad meskeninin bulunduğu ülkedeki hakim kararına göre işlem yapılır. Türk vatandaşlığını birlikte kazanan ana ve babanın çocukları da Türk vatandaşlığını kazanır. ⁽⁵⁾

---

⁵ 19/10/2017 tarihli ve 7039 sayılı Kanununun 34 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan “Türk vatandaşlığını kazandığı tarihte” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(3) Ana veya babanın Türk vatandaşlığını kazandığı tarihte kendileri ile birlikte işlem görmeyen çocukları, ergin olduktan sonra Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvurdukları takdirde haklarında 11 inci madde hükümleri uygulanır.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kazanılması

MADDE 21 – (1) 27 nci madde uyarınca ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybeden çocuklar ergin olmalarından itibaren üç yıl içinde seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kazanılmasının geçerliliği ve sonuçları

MADDE 22 – (1) Seçme hakkı ile Türk vatandaşlığının kazanılması, bu hakkın kullanılmasına dair şartların tespitine ilişkin karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(2) Seçme hakkını kullanarak Türk vatandaşlığını kazanan kişilerin eşleri ve çocukları hakkında 20 nci madde hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Türk Vatandaşlığının Kaybı

Türk vatandaşlığının kaybı halleri

MADDE 23 – (1) Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya seçme hakkının kullanılması ile kaybedilir.

Yetkili makam kararı ile kayıp yolları

MADDE 24 – (1) Yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığının kaybı, çıkma veya kaybettirme ya da vatandaşlığa alınmanın iptali ile gerçekleşir.

Türk vatandaşlığından çıkma

MADDE 25 – (1) Türk vatandaşlığından çıkmak için izin isteyen kişilere aşağıdaki şartları taşımaları halinde Bakanlıkça çıkma izni veya çıkma belgesi verilebilir.

- a) Ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak.
- b) Yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanmış olmak veya kazanacağına ilişkin inandırıcı belirtiler bulunmak.
- c) Herhangi bir suç veya askerlik hizmeti nedeniyle aranan kişilerden olmamak.
- ç) Hakkında herhangi bir mali ve cezai tahdit bulunmamak.

Türk vatandaşlığından çıkma belgeleri

MADDE 26 – (1) Yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanmak üzere Türk vatandaşlığından çıkmak için izin isteyenlerden talepleri uygun görülenlere Bakanlıkça, Türk vatandaşlığından çıkma izin belgesi; verilen izin sonucunda veya önceden yabancı bir devlet vatandaşlığını kazandığını belgeleyenlere ise Türk vatandaşlığından çıkma belgesi verilir.

(2) Çıkma izin belgesi, karar tarihinden itibaren iki yıl geçerlidir. İzin belgesini alanlar bu süre içerisinde yurt içinde ikamet edilen yer valiliğine, yurt dışında ise dış temsilciliklere yabancı devlet vatandaşlığını kazandıklarına dair bilgi ve belgeleri vermek zorundadır. Süresi içinde yabancı devlet vatandaşlığının kazanılamaması durumunda çıkma izin belgesi geçersiz hale gelir.

Türk vatandaşlığından çıkmanın geçerliliği ve sonuçları

MADDE 27 – (1) Çıkma belgesinin ilgiliye imza karşılığı teslimi ile Türk vatandaşlığı kaybedilir. Türk vatandaşlığını kaybeden kişilerin nüfus aile kütüklerindeki kayıtları kapatılır ve kayıp tarihinden itibaren yabancı muamelesine tabi tutulurlar.

(2) (**Değişik:6/12/2019-7196/63 md.**) Eşlerden birinin çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybetmesi diğer eşin vatandaşlığına tesir etmez. Türk vatandaşlığını kaybeden ana ya da babanın talebinin bulunması ve diğer ebeveynin de muvafakat etmesi halinde çocukları da kendileri ile birlikte Türk vatandaşlığını kaybederler. Muvafakat verilmemesi halinde hakim kararına göre işlem yapılır.

(3) Vatandaşlığın kaybı, çocukları vatansız kılacak ise bu madde hükümleri uygulanmaz.

Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar

MADDE 28 – (Değişik: 9/5/2012-6304/14 md.)

(1) Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, bu maddede belirtilen istisnalar dışında Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler. Millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklıdır.

(2) Bu madde kapsamında bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü yoktur. Bu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabidirler.

(3) Bu madde kapsamında bulunan kişiler, bir kadroya dayalı ve kamu hukuku rejimine tabi olarak asli ve sürekli kamu hizmeti görevlerinde bulunamazlar. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarında işçi, geçici veya sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilirler.

(4) Cumhurbaşkanı gerekli görmesi halinde üçüncü dereceden itibaren hangi dereceye kadar olan altsoyların bu maddede tanınan haklardan faydalanabileceğini belirleyebilir.⁶

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanacak olan altsoyun, üstsoyu ile soy bağıını belgelendirmesi şarttır.

(6) Bu madde kapsamında bulunan kişilere, talepleri halinde bu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren Mavi Kart düzenlenir. Bu Kart, 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu kapsamındadır.

---

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 188 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

(7) Bu maddenin sağladığı hakların kullanılmasında Mavi Kartın ibrazı yeterlidir. Kartın ibraz edilememesi durumunda Kimlik Paylaşımı Sistemi aracılığıyla Mavi Kartlılar Kütüğünden alınacak kayıt örneği ve uyruğunda bulunan devlet makamlarınca verilmiş kimlik bilgilerini gösteren belge ile işlem yapılır. Bu kişilerin kimlik bilgilerinde değişiklik olması durumunda uyruğunda bulunduğu devlet makamından alınmış eski ve yeni kimlik bilgilerini gösteren belgenin usulüne göre tasdik edilmiş Türkçe tercümesi ile birlikte ibrazı zorunludur.

(8) Bu madde kapsamında bulunan kişilere Bakanlığın tespit edeceği esaslar çerçevesinde kimlik numarası verilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası aranan yerlerde bu kimlik numarası kullanılır.

(9) Mavi Kartın düzenlenmesi ve dağıtılması ile Mavi Kartlılar Kütüğünün elektronik ortamda tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(10) Kamu kurum ve kuruluşları, bu madde hükümlerinin uygulanması amacıyla her türlü tedbiri alır ve gerekli düzenlemeleri yapar.

Türk vatandaşlığı kaybettirme⁷

MADDE 29 – (1) Aşağıda belirtilen eylemlerde buldukları resmi makamlarca tespit edilen kişilerin Türk vatandaşlığı Cumhurbaşkanı kararı ile kaybettirilebilir.⁽⁷⁾

a) Yabancı bir devletin, Türkiye'nin menfaatlerine uymayan herhangi bir hizmetinde bulunup da bu görevi bırakmaları kendilerine yurt dışında dış temsilcilikler, yurt içinde ise mülki idare amirleri tarafından bildirilmesine rağmen, üç aydan az olmamak üzere verilecek uygun bir süre içerisinde kendi istekleri ile bu görevi bırakmayanlar.

b) Türkiye ile savaş halinde bulunan bir devletin her türlü hizmetinde Cumhurbaşkanının izni olmaksızın kendi istekleriyle çalışmaya devam edenler.⁽⁷⁾

c) İzin olmaksızın yabancı bir devlet hizmetinde gönüllü olarak askerlik yapanlar.

(2) **(Ek: 2/1/2017 - KHK-680/75 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/73 md.)** 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 302 nci, 309 uncu, 310 uncu, 311 inci, 312 nci, 313 üncü, 314 üncü ve 315 inci maddelerinde yazılı suçlar nedeniyle hakkında soruşturma veya kovuşturma yürütülen ve yabancı ülkede bulunması nedeniyle kendisine ulaşamayan vatandaşlar, bu durumun soruşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı veya kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından öğrenilmesinden itibaren bir ay içinde vatandaşlıklarının kaybettirilmesi amacıyla Bakanlığa bildirilir. Bakanlıkça Resmî Gazetede yapılan yurda dön ilanına rağmen üç ay içinde yurda dönmemeleri halinde, bu kişilerin Türk vatandaşlıkları Cumhurbaşkanı kararıyla kaybettirilebilir.⁽⁷⁾

---

⁷ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 188 inci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde; aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “Bakanlar Kurulunun” ibaresi “Cumhurbaşkanının” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Türk vatandaşlığının kaybettirilmesinin geçerliliği ve sonuçları

MADDE 30 – (1) Türk vatandaşlığının kaybettirilmesi Cumhurbaşkanının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.⁸

(2) Kaybettirme kararları şahsidir, ilgilinin eş ve çocuklarına tesir etmez.

Türk vatandaşlığının iptali

MADDE 31 – (1) Türk vatandaşlığını kazanma kararı; ilgilinin yalan beyanı veya vatandaşlığı kazanmaya esas teşkil eden önemli hususları gizlemesi sonucunda vuku bulmuş ise kararı veren makam tarafından iptal edilir.

İptal kararının geçerliliği ve sonuçları

MADDE 32 – (1) İptal kararı, karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder. İptal kararı ilgili kişiye bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazanan eş ve çocuklar hakkında da uygulanır.

Malların tasfiyesi

MADDE 33 – (1) Vatandaşlığı iptal edilenler hakkında 15/7/1950 tarihli ve 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bunlardan mallarının tasfiyesi gerekli görülen hallerde bu husus iptal kararında belirtilir. Bu kişiler en geç bir yıl içinde Türkiye'deki mallarını tasfiye etmek zorundadır. Aksi halde, malları Hazinece satılarak bedelleri nam ve hesaplarına kamu haznedarlığı sistemine dahil bir kamu bankasına yatırılır.

(2) Bu kişiler iptal kararı aleyhine yargı yoluna başvurdıkları takdirde malların tasfiyesi dava sonuna bırakılır.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kaybı

MADDE 34 – (1) Aşağıda durumları belirtilenler, ergin olmalarından itibaren üç yıl içinde Türk vatandaşlığından ayrılabilirler.

a) Ana ya da babadan dolayı soy bağı nedeniyle doğumla Türk vatandaşı olanlardan yabancı ana veya babanın vatandaşlığını doğumla veya sonradan kazananlar.

b) Ana ya da babadan dolayı soy bağı nedeniyle Türk vatandaşı olanlardan doğum yeri esasına göre yabancı bir devlet vatandaşlığını kazananlar.

c) Evlat edinilme yoluyla Türk vatandaşlığını kazananlar.

ç) Doğum yeri esasına göre Türk vatandaşı oldukları halde, sonradan yabancı ana veya babasının vatandaşlığını kazananlar.

d) Herhangi bir şekilde Türk vatandaşlığını kazanmış ana veya babaya bağlı olarak Türk vatandaşlığını kazananlar.

(2) Yukarıdaki hükümler gereğince vatandaşlığın kaybı ilgiliyi vatansız kılacak ise seçme hakkı kullanılamaz.

---

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 188 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Seçme hakkı ile Türk vatandaşlığını kaybetmenin geçerliliği ve sonuçları

MADDE 35 – (1) Seçme hakkı ile Türk vatandaşlığının kaybı, bu hakkın kullanılmasına dair şartların varlığının tespitine ilişkin karar tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(2) Seçme hakkını kullanarak Türk vatandaşlığından ayrılan kişilerin eşleri ve çocukları hakkında 27 nci madde hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Türk vatandaşlığının ispatı

MADDE 36 – (1) Türk vatandaşlığının ispatı herhangi bir şekle tabi değildir.

(2) Aşağıdaki resmi kayıt ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar ilgilinin Türk vatandaşı olduğuna karine teşkil eder.

- a) Nüfus kayıtları.
- b) Nüfus cüzdanları.
- c) Pasaport veya pasaport yerine geçen belgeler.

(3) Bir kişinin Türk vatandaşı olup olmadığı konusunda herhangi bir tereddüde düşüldüğü takdirde bu husus Bakanlıktan sorulur.

Vatandaşlık işlemlerinde müracaat makamı ve usul

MADDE 37 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına ilişkin başvurular yurt içinde ikamet edilen yer valiliğine, yurt dışında ise dış temsilciliklere bizzat veya bu hakkın kullanılmasına ilişkin vekâletname ile yapılır.

Bilgi ve belge istenmesi

MADDE 38 – (1) Vatandaşlık işlemlerine ilişkin inceleme ve araştırmalarla ilgili bilgi ve belgeler, kamu kurum ve kuruluşlarınca herhangi bir gecikmeye mahal bırakılmaksızın verilir.

Maddi hataların düzeltilmesi ve tamamlama⁹

MADDE 39 – (Değişik: 19/10/2017-7039/31 md.)

(1) Bu Kanuna göre alınan kararlarda maddi bir hata veya eksikliğin bulunduğu sonradan anlaşılması halinde, dayanağına uygun şekilde Genel Müdürlükçe düzeltme veya tamamlama kararı alınır.

Vatandaşlık kararlarının geri alınması

MADDE 40 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılması veya kaybına ilişkin kararlar, hukuki şartlar oluşmadan veya mükerrer olarak verildiği sonradan anlaşıldığı takdirde geri alınır.

---

⁹ Bu madde başlığı “Maddi hataların düzeltilmesi” iken, 19/10/2017 tarihli ve 7039 sayılı Kanununun 31 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Tebliğat

MADDE 41 – (1) Türk vatandaşlığının kazanılmasına ve kaybına ilişkin kararlar ilgiliye ve başvuru makamlarına tebliğ olunur. 29 uncu madde uyarınca verilen kaybettirme kararları Resmi Gazete’de yayımlanır ve yayımlandığı tarihte tebliğ edilmiş sayılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşları

MADDE 42 – (1) Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşları, Türk vatandaşı olmak istediklerini yazılı olarak beyan ettikleri takdirde Türk vatandaşlığını kazanırlar.

(2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlığını sonradan kazanmış olanlar hakkında 11 inci maddede belirtilen hükümler uygulanır.

Türk vatandaşlığını kaybedenler veya vatandaşlıktan ıskat edilenler¹⁰

MADDE 43 – (Değişik: 19/10/2017-7039/32 md.)

(1) Mülga 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 25 inci maddesinin (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca Türk vatandaşlığını kaybetmiş olan kişiler, başvurmaları halinde, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak kaydıyla, Türkiye’de ikamet etme şartı aranmaksızın Bakanlık kararı ile yeniden Türk vatandaşlığına alınabilirler.

(2) Mülga 28/5/1928 tarihli ve 1312 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa göre vatandaşlıktan ıskat edilmiş kişiler, başvurmaları hâlinde, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hâli bulunmamak kaydıyla, Türkiye’de ikamet etme şartı aranmaksızın Bakanlık kararı ile yeniden Türk vatandaşlığına alınabilirler.

(3) Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.

Çok vatandaşlık

MADDE 44 – (1) Herhangi bir nedenle yabancı bir devlet vatandaşlığını kazanan kişilerin, bu durumlarına ilişkin belgeleri ibraz etmeleri ve yapılacak inceleme sonucunda kayden aynı kişiler olduklarının tespiti halinde, nüfus aile kütüklerindeki kayıtlarına çok vatandaşlığa sahip olduklarına dair açıklama yapılır.

Vatandaşlık işlemleri hizmet bedeli

MADDE 45 – (1) Türk vatandaşlığının sonradan kazanılmasına ilişkin verilen hizmet bedeli karşılığı, Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca birlikte belirlenir. Tahsil edilen hizmet bedeli tutarları bütçeye gelir kaydedilir.

---

¹⁰ Bu madde başlığı “403 sayılı Kanuna göre Türk vatandaşlığını kaybedenler” iken, 19/10/2017 tarihli ve 7039 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre geliri olmayanlar ve kendileri ile birlikte işlem gören ergin olmayan çocukları için birinci fıkra uyarınca belirlenen hizmet bedeli alınmaz.

Yönetmelik

MADDE 46 – (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.¹¹

Yürürlükten kaldırılan mevzuat ve atıflar

MADDE 47 – (1) 11/2/1964 tarihli ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu, 24/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında geçen "il ve ilçe" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer mevzuatta 11/2/1964 tarihli ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa yapılmış olan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Saklı nüfus

EK MADDE 1 – (Ek: 19/10/2017-7039/33 md.)

(1) Onsekiz yaşını tamamlayıncaya kadar herhangi bir nedenle aile kütüklerine kaydedilmemiş olan ve yabancı bir devletle vatandaşlık bağı bulunmayan kişiler; ana veya baba, bunların ölmüş olması halinde, varsa kardeşleri ile hısımlığını gösterir tıbbî rapor ibraz etmeleri durumunda Türk vatandaşlığını kazanır.

Türk soylu yabancılar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 11 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen ikamet süresi, Türk soylu yabancılar için 31/12/2010 tarihine kadar iki yıl olarak uygulanır.

Mevcut yönetmeliğin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 46 ncı maddede öngörülen yönetmelik altı ay içinde hazırlanarak yürürlüğe konulur. Bu yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Yürürlük

MADDE 48 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

---

¹¹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 188 inci maddesiyle bu fıkarda yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

**5901 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5901 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6304	28	18/5/2012
6735	12	13/8/2016
KHK/680	29	6/1/2017
7039	10, 11, 12, 15, 20, 39, 43, EK MADDE 1	3/11/2017
7072	29	8/3/2018
KHK/700	12, 14, 28, 29, 30, 46	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7196	27	24/12/2019